

บทที่ ๑

ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับมนุษยสัมพันธ์

เรียบเรียงโดย อ. มาโนช พรหมปัญญา

หัวข้อ

- ๑.๑ ความหมายทั่วไปเรื่องมนุษยสัมพันธ์
- ๑.๒ จุดมุ่งหมายของมนุษยสัมพันธ์
- ๑.๓ ความสำคัญของมนุษยสัมพันธ์
- ๑.๔ ปรัชญาพื้นฐานด้านมนุษยสัมพันธ์

แนวคิด

๑. มนุษย์สัมพันธ์มีความสำคัญอย่างยิ่งที่มนุษย์ต้องอยู่ร่วมกันเป็นกลุ่มเป็นสังคม ต้องทำกิจกรรมร่วมกัน ต้องติดต่อประสานงานกัน และต้องพึ่งพาอาศัยกันเพื่อความอยู่รอด ตลอดจนกิจกรรมงานต่าง ๆ ประสบผลสำเร็จ การพึ่งพาอาศัยกันนั้นจะต้องรู้จักทั้งการให้และการรับด้วยไมตรีเพื่อให้ปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลกับบุคคล และระหว่างกลุ่มบุคคลกับกลุ่มบุคคลซึ่งต้องอาศัยทั้งศาสตร์และศิลป์ในการเข้าใจ และครองใจบุคคลในระดับสูงเพื่อให้เกิดความจงรักภักดี และร่วมมือร่วมใจด้วยความเต็มใจ และรู้สึกเป็นสุขด้วยกันทั้งสองฝ่าย

๒. การเข้าใจในจุดมุ่งหมายและตระหนักรู้ถึงความสำคัญของมนุษยสัมพันธ์ต่อการดำเนินชีวิตส่วนตัว สังคม ประกอบอาชีพ การบริหารงาน เศรษฐกิจ การเมือง เป็นอย่างยิ่งเพราะทำให้บุคคลพบกับความสำเร็จและความสุขในบั้นปลาย พร้อมทั้งครองใจเพื่อให้บุคคลอื่นยอมรับนับถือ ศรัทธา ยินดีให้ความช่วยเหลือร่วมมือในการทำงานด้วยความเต็มใจ

๓. ความเชื่อพื้นฐานเกี่ยวกับมนุษยสัมพันธ์ในเรื่องมนุษย์ทั้งเรื่องมนุษย์ทุกคนมีศักดิ์ศรีและมนุษย์ทุกคนต้องการแรงจูงใจคือปรัชญาพื้นฐานสำคัญในการศึกษาธรรมชาติของมนุษย์ในเรื่องความแตกต่างระหว่างบุคคล การคำนึงถึงบุคคลในลักษณะองค์รวม พฤติกรรมเป็นสิ่งที่ก่อให้เกิดขึ้นได้และสูงใจได้ มนุษย์มีคุณค่าและศักดิ์ศรี และมนุษย์มีความซับซ้อน ภาวได้ปรับหลังคมไทย

วัตถุประสงค์การเรียนการสอนที่สำคัญที่สุด ๓ ข้อ ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อการประยุกต์ใช้ในชีวิตของนักศึกษา

๑. นักศึกษาสามารถอธิบายความหมาย แนวคิด จุดประสงค์ เกี่ยวกับมนุษยสัมพันธ์ได้
๒. นักศึกษาสามารถเห็นความสำคัญของมนุษยสัมพันธ์ทั้งต่อตนเองและการดำเนินชีวิตเชิงบวกได้
๓. นักศึกษาสามารถอธิบายทฤษฎีทางมนุษยสัมพันธ์

เอกสารประกอบการสอน รหัสวิชา ๑๐๐-๑๐๔

วิชามนุษยสัมพันธ์และการพัฒนาบุคลิกภาพ (Human Relations and Personality Development)

ครั้งที่ ๑

กิจกรรมระหว่างการเรียนรู้

๑. ทำแบบประเมินผลตนเองก่อนเรียน
๒. ศึกษาเอกสารประกอบการสอน
๓. ปฏิบัติกิจกรรมตามที่ได้รับมอบหมายในเอกสารประกอบการสอน
๔. ฟังคำบรรยายจากอาจารย์ผู้สอน
๕. ทำแบบประเมินผลตนเองหลังเรียน

สื่อการสอน

๑. เอกสารประกอบการเรียนการสอน ครั้งที่ ๑
๒. แบบฝึกปฏิบัติ
๓. แบบประเมินผลตนเองก่อน-หลังการเรียนรู้
๔. การฝึกปฏิบัติเสริมทักษะ

วิธีวัดประสิทธิภาพในการสอนตามวัตถุประสงค์

๑. ประเมินผลจากแบบประเมินผลตนเองก่อนเรียนและหลังเรียน
๒. ประเมินผลจากกิจกรรม
๓. ประเมินผลคำถามท้ายบท
๔. ประเมินผลจากการสอบกลางภาคและสอบปลายภาค

สาระสำคัญ

ความหมายของมนุษยสัมพันธ์ หมายถึง การติดต่อเกี่ยวข้องกับระหว่างบุคคลเพื่อให้เกิดความรักใคร่ชอบพอ ความร่วมมือร่วมใจในการทำกิจกรรมให้บรรลุเป้าหมายและการดำเนินชีวิตให้มีความสุขราบรื่น เพื่อให้ตนเองเป็น สุข ผู้อื่นเป็นสุข และสังคมมีประสิทธิภาพ

จุดมุ่งหมายของมนุษยสัมพันธ์ คือ

๑. เพื่อให้รู้จักและเข้าใจตนเอง
๒. เพื่อให้รู้จักและเข้าใจผู้อื่น
๓. เพื่อให้เกิดความรักใคร่เชื่อถือ ศรัทธา และไว้วางใจจากผู้อื่น
๔. เพื่อให้เกิดความร่วมมือร่วมใจในการทำงานไปสู่เป้าหมาย
๕. เพื่อลดปัญหาความขัดแย้งในการทำงานและการอยู่ร่วมกัน
๖. เพื่อให้ตนเองมีความสุข คนอื่นมีความสุข และสังคมมีประสิทธิภาพ

ความสำคัญของมนุษยสัมพันธ์ คือ

๑. ความสำคัญต่อการดำเนินชีวิตในสังคม
๒. ความสำคัญต่อการบริหารงาน

สำนักศึกษาทั่วไป กลุ่มวิชาสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสยาม

ดร. กุษณีย์ เจริญพิพัฒน์ผล

อาจารย์มานิช พรหมปัญญา

อาจารย์ วิจิตรา จามจุรี

เอกสารประกอบการสอน รหัสวิชา ๑๐๐-๑๐๔

วิชามนุษยสัมพันธ์และการพัฒนาบุคลิกภาพ (Human Relations and Personality Development)

ครั้งที่ ๑

๓. ความสำคัญในด้านเศรษฐกิจและธุรกิจ
๔. ความสำคัญในด้านการเมือง

ประโยชน์ของมนุษยสัมพันธ์

๑. ทำให้เข้าใจธรรมชาติด้านต่าง ๆ ของมนุษย์
๒. ทำให้เข้าใจความต้องการพื้นฐานของมนุษย์และสามารถสนองความต้องการพื้นฐานที่เหมือนกันและแตกต่างกันได้
๓. ทำให้เกิดความราบรื่นในการคบหาสมาคมกับคนอื่น
๔. ทำให้ได้รับความรักใคร่ เชื้อถือ ศรัทธา จากบุคคลในครอบครัว องค์กรและสังคม
๕. ทำให้เกิดความร่วมมือร่วมใจในการทำงานให้บรรลุเป้าหมายร่วมกัน
๖. ช่วยลดปัญหาความขัดแย้งในการทำงานและการอยู่ร่วมกัน
๗. ทำให้บุคคลมีแรงจูงใจในการทำงาน มีความสามัคคีกลมเกลียว
๘. เป็นปัจจัยสำคัญในการประสานประโยชน์ของสังคม ป้องกันและแก้ปัญหาสังคม เศรษฐกิจ การเมืองได้
๙. ทำให้ทุกคนมีความรู้สึกเป็นพวกเดียวกัน ต่อสู้เพื่อผลประโยชน์ร่วมกัน
๑๐. ทำให้ตนเองมีความสุข ผู้อื่นมีความสุข และสังคมมีประสิทธิภาพ

ปรัชญาพื้นฐานมนุษยสัมพันธ์

๑. มนุษย์ทุกคนมีศักดิ์ศรี
๒. มนุษย์ทุกคนต้องการการจูงใจ

บรรณานุกรมการอ้างอิง

- ระเบียบการศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยสยาม คู่มือนักศึกษาและหลักสูตร ๒๕๕๓-๒๕๕๔, กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยสยาม, ๒๕๕๓.
- สมพร สุทัศน์ีย์, ม.ร.ว. มนุษยสัมพันธ์, พิมพ์ครั้งที่ ๖ ฉบับปรับปรุงแก้ไข, กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๕๔.
- เอกสารการสอนชุดวิชา ประสบการณ์วิชาชีพการโรงแรมและภัตตาคารหน่วยที่ ๘-๑๕. พิมพ์ครั้งที่ ๓, นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, ๒๕๕๒.
- เอกสารการสอนชุดวิชา จิตวิทยาทั่วไป หน่วยที่ ๑-๗, พิมพ์ครั้งที่ ๒๐, นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, ๒๕๕๐.

สำนักศึกษาทั่วไป กลุ่มวิชาสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสยาม

ดร. กุษณีย์ เจริญพิพัฒน์ผล

อาจารย์มานิช พรหมปัญญา

อาจารย์ วิจิตรา จามจุรี

คำถามท้ายบทที่ ๑ (เขียนด้วยลายมือเท่านั้น)

๑. จงยกตัวอย่างพฤติกรรมของนักแสดงที่มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีและไม่ดี พร้อมอธิบายพฤติกรรมเหล่านั้นอย่างน้อย ๑ ตัวอย่างละ ๑ คน มาพอสังเขป (ตัวอย่างละ ๕ บรรทัด)
๒. ในทัศนะของนักศึกษาจะมีวิธีการสร้างมนุษยสัมพันธ์กับเพื่อนใหม่ได้ด้วยวิธีการใดบ้าง (อธิบายอย่างน้อย ๕ บรรทัด)
๓. ให้นักศึกษาอธิบายประโยคที่ว่า “มนุษยสัมพันธ์ช่วยให้ตนเองมีความสุข ผู้อื่นมีความสุข และสังคมมีประสิทธิภาพ” หมายความว่าอย่างไร (อธิบายอย่างน้อย ๕ บรรทัด)
๔. จากโจทย์คำถามข้อที่ ๓ จงยกตัวอย่างให้สอดคล้องกับประโยคดังกล่าว มาอย่างน้อย ๕ พฤติกรรมตัวอย่าง
๕. มนุษยสัมพันธ์มีบทบาทและการส่งเสริมให้เกิดความกลมเกลียวกันในสังคมไทยปัจจุบันอย่างไร (อธิบายอย่างน้อย ๕ บรรทัด)